

ZBIERKA  ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah dokumentu má informatívny charakter

160/1998

A jogszabály 1998.06.04-től hatályos szövege

A megjelenített jogszabály tartalma tájékoztató jellegű

160

A Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumának

KÖZLEMÉNYE

A Szlovák Köztársaság Külügyminisztériuma közli, hogy 1995. február 1-jén Strasbourgban aláírásra megnyílt a Nemzeti Kisebbségek Védelméről Szóló Keretegyezmény. A Szlovák Köztársaság az egyezményt 1995. február 1-jén aláírta. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa 1995. június 21-én kelt 128. számú határozatában egyetértését fejezte ki az egyezményvel, a Szlovák Köztársaság elnöke 1995. július 14-én ratifikálta azt. A *28. cikk (1) bek.* értelmében az egyezmény 1998. február 1-jén lépett hatályba.

KERETEGYEZMÉNY a Nemzeti Kisebbségek Védelméről

Az Európa Tanács tagállamai és a jelen Keretegyezmény többi aláíró Állama,

figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja a tagjai közötti nagyobb egység elérése annak érdekében, hogy védje és fejlessze közös örökségük eszméit és elveit,

figyelembe véve, hogy az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme és továbbfejlesztése az egyik módszer, ami által e cél elérhető,

attól az óhajtól vezéreltetve, hogy az 1993. október 9-én, Bécsben, az Európa Tanács tagállamainak állam- és kormányfői által elfogadott Nyilatkozatot megvalósítsák,

abban az elhatározásban, hogy saját területeiken védelmezzék a nemzeti kisebbségek fennmaradását,

figyelembe véve, hogy az európai történelem megrázkódtatásai megmutatták, a nemzeti kisebbségek védelme alapvető fontosságú kontinensünk stabilitása, demokratikus biztonsága és békéje szempontjából,

figyelembe véve, hogy a pluralista és valódi demokratikus társadalomnak nemcsak tiszteletben kell tartania minden nemzeti kisebbséghez tartozó személy etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitását, de megfelelő feltételeket is kell teremtenie azért, hogy kifejezhesse, megőrizhesse és fejleszthesse ezt az identitást,

figyelembe véve, hogy szükséges a tolerancia és a párbeszéd légkörének megteremtése

azért, hogy a kulturális különbözőség ne a megosztottság, hanem a gazdagodás forrása és tényezője legyen minden társadalom számára,

figyelembe véve, hogy a toleráns és virágzó Európa kiteljesedése nemcsak az Államok közötti együttműködéstől függ, hanem határokon átnyúló együttműködést kíván a helyi és a regionális közösségek között, az Államok alkotmányának és területi integritásának sérelme nélkül,

figyelembe véve az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezményt és Kiegészítő Jegyzőkönyveit,

figyelembe véve az Egyesült Nemzetek egyezményeiben és nyilatkozataiban a nemzeti kisebbségek védelmére vonatkozó kötelezettségeket, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia dokumentumait, kiváltképpen az 1990. június 29-i, Koppenhágai Dokumentumot,

abban az elhatározásban, hogy a nemzeti kisebbségek hatékony védelmét és az ezekhez a kisebbségekhez tartozó személyek jogait és szabadságait biztosító és tiszteletben tartandó elveket, valamint az azokból származó kötelezettségeket meghatározzák, azoknak a tagállamokban és már - a jelen okmány részeseivé váló - Államokban történő biztosítása végett, tiszteletben tartva a jog uralmát, az államok területi integritását és nemzeti szuverenitását,

abban az elhatározásban, hogy a jelen Keretegyezményben foglalt elveket nemzeti törvényhozásuk által és megfelelő kormányzati politikával végrehajtsák,

a következőkben állapodnak meg:

I. FEJEZET

1. Cikk

A nemzeti kisebbségek és ezen kisebbségekhez tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelme az emberi jogok nemzetközi védelmének szerves részét képezi, és mint ilyen, a nemzetközi együttműködés keretébe tartozik.

2. Cikk

A jelen Keretegyezmény rendelkezéseit jóhiszeműen, a megértés és a türelmesség szellemében, valamint az Államok közötti jószomszédság, baráti kapcsolatok és együttműködés elveivel összhangban kell alkalmazni.

3. Cikk

1. Minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek joga van szabadon megválasztani, hogy kisebbségiként kezeljék-e vagy sem, és ebből a választásából vagy e választásával összefüggő jogainak gyakorlásából semmiféle hátránya ne származzék.

2. A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek a jelen Keretegyezményben foglalt elvekből származó jogukat és szabadságaikat egyénileg, valamint másokkal közösségben gyakorolhatják.

II. FEJEZET

4. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személy számára biztosítják a törvény előtti egyenlőséget és a törvény általi egyenlő védelem jogát. Ebben a vonatkozásban minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló hátrányos megkülönböztetés tilos.

2. A Felek kötelezik magukat annak elfogadására, hogy - amennyiben szükséges - megfelelő intézkedéseket hoznak a gazdasági, a társadalmi, a politikai és a kulturális élet minden területén a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek és a többséghez tartozók közötti teljes és hatékony egyenlőség előmozdítása érdekében. E tekintetben kellő figyelmet fordítanak a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek sajátos körülményeire.

3. A 2. bekezdésben foglaltaknak megfelelő intézkedéseket nem lehet hátrányos megkülönböztetésként értékelni.

5. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy támogatják a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára kultúrájuk megőrzését és fejlesztését, úgyszintén identitásuknak, nevezetesen vallásuk, nyelvük, hagyományaik és kulturális örökségük megőrzésének feltételeit.

2. Az integrációt szabályozó általános politikájuk keretében hozott intézkedéseik sérelme nélkül a Felek tartózkodnak minden olyan politikától vagy gyakorlattól, amely a nemzeti kisebbséghez tartozó személyek akaratuk elleni asszimilációjára irányul és védelmezik ezen személyeket minden olyan akciótól, ami a beolvasztásukra irányul.

6. Cikk

1. A Felek bátorítják a tolerancia és kultúrák közötti párbeszéd szándékát, valamint hatékony intézkedéseket hoznak, hogy előmozdítsák minden területükön élő személy között kölcsönös tiszteletet, megértést és együttműködést, kiváltképpen az oktatás, a kultúra és a tömegkommunikációs eszközök területén, tekintet nélkül e személyek etnikai, kulturális, nyelvi vagy vallási identitására.

2. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfelelő intézkedéseket hoznak olyan személyek védelmében, akik hátrányosan megkülönböztető, ellenséges vagy erőszakos fenyegetések és cselekedetek áldozatai lehetnek, etnikai, kulturális, nyelvi vagy vallási identitásuk miatt.

7. Cikk

A Felek biztosítják minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, a véleménynyilvánítás szabadságához, a gondolat-, a lelkiismeret- és vallásszabadsághoz való jogának tiszteletben tartását.

8. Cikk

A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy elismerik minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek vallása vagy hite kifejezésére, úgyszintén vallási intézmények, szervezetek és egyesületek alapítására való jogot.

9. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak annak elismerésére, hogy minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek a véleménynyilvánítási szabadsága magába foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, az eszmék megismerésének és közlésének szabadságát a kisebbség nyelvén, országhatárokon tekintet nélkül és hatósági szerv beavatkozása nélkül. A Felek biztosítani fogják nemzeti jogrendszerük keretein belül, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket ne érje hátrányos megkülönböztetés a tömegkommunikációs eszközökhöz való hozzájutásban.

2. Az 1. bekezdés nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a rádióadás és televíziós sugárzás vagy mozivállalkozás megindítását - hátrányos megkülönböztetéstől mentesen és objektív kritériumok alapján - engedélyhez kössék.

3. A Felek nem akadályozzák a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket a nyomtatott tömegkommunikációs eszközök létrehozásában és használatában. A rádió- és televízióadásokat szabályozó törvényi keretekben, amennyire lehetséges, biztosítani fogják és figyelembe veszik az 1. bekezdés rendelkezéseit, annak érdekében, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára lehetőséget nyújtsanak saját tömegkommunikációs eszközeik létrehozására és használatára.

4. A Felek megfelelő intézkedéseket hoznak jogrendszerük keretében annak érdekében, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára megkönnyítsék a tömegkommunikációs eszközökhöz való hozzájutást, ezzel is előmozdítva a toleranciát, és lehetőséget teremtve a kulturális sokszínűségnek.

10. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek elismerik kisebbségi nyelvének szabad és beavatkozás nélküli használatát úgy magánbeszélgetésben mint nyilvánosan, szóban és írásban.

2. A nemzeti kisebbséghez tartozó személyek által hagyományosan vagy jelentős számban lakott területeken, amennyiben azok a személyek úgy kívánják, vagy az ilyen

kívánság megfelel a valóságos szükségnek, a Felek erőfeszítéseket tesznek arra, hogy biztosítsák - lehetőség szerint - e személyek és a közigazgatási hatóságok közötti kisebbségi nyelv használatát elősegítő feltételeket.

3. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy biztosítják minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek azt a jogot, hogy olyan nyelven, amelyet megért, a legrövidebb időn belül tájékoztassák letartóztatásának okairól és minden ellene felhozott vád természetéről és indokairól, valamint hogy ezen a nyelven védekezhessen - ha szükséges - ingyenes tolmács segítségével.

11. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy elismerik minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek azon jogát, hogy család- és utónevét kisebbségi nyelvén használhassa, ugyancsak ennek hivatalos elismeréséhez való jogot, jogrendszerükben szabályozottaknak megfelelően.

2. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy elismerik minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személy azon jogát, hogy saját kisebbségi nyelvén cégtáblákat, feliratokat és egyéb magántermészetű információkat tegyen közzé a nyilvánosság számára láthatóan.

3. Olyan körzetekben, amelyek hagyományosan nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek által jelentős számban lakottak, a Felek törekedni fognak arra, hogy jogrendszerük keretében, beleértve, ahol helyénvaló, a más Államokkal való megállapodásokat, és figyelembe véve sajátos körülményeiket, a hagyományos helységneveket, utcaneveket és egyéb, a közösség számára szánt földrajzi megjelöléseket a kisebbség nyelvén is kiírják, ha megfelelő igény van ilyen jelzésekre.

12. Cikk

1. A Felek, ha szükséges, az oktatás és a kutatás területén intézkednek úgy a nemzeti kisebbségeik, mint a többség kultúrájának, történelmének, nyelvének és vallásának megismerése előmozdítására.

2. Ebben az összefüggésben a Felek különösképpen megfelelő lehetőségeket fognak teremteni a tanítóképzésre és a tankönyvekhez való hozzájutásra, és megkönnyítik a különböző közösségek tanítói és diákjai közötti kapcsolatokat.

3. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy előmozdítják a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára az oktatáshoz minden szinten a hozzájutás esélyegyelőségét.

13. Cikk

1. Oktatási rendszerük keretében a Felek elismerik minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek a jogát arra, hogy saját magán oktatási és képzési

intézményeiket létrehozassák és működtethessék.

2. E jog gyakorlása nem ró semmiféle pénzügyi kötelezettséget a Felekre.

14. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy elismerik minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személy jogát kisebbségi nyelvének megtanulására.

2. Nemzeti kisebbségek által hagyományosan és jelentős számban lakott területeken, megfelelő igény esetén, a Felek törekednek - lehetőségeik szerint és oktatási rendszerük keretein belül - annak biztosítására, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeknek megfelelő lehetőségük legyen kisebbségi nyelvüket megtanulni vagy ezen a nyelven tanulni.

3. A jelen cikk 2. bekezdését úgy kell végrehajtani, hogy az ne veszélyeztesse a hivatalos nyelv tanulását, vagy ezen a nyelven való tanítást.

15. Cikk

A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy megteremtik a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára azokat a feltételeket, amelyek a kulturális, a társadalmi és a gazdasági életben, valamint a közügyekben - különösképpen az őket érintőkben - való részvételhez szükségesek.

16. Cikk

A Felek tartózkodnak olyan intézkedések meghozatalától, amelyek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek által lakott területeken az arányokat megváltoztatják, és arra irányulnak, hogy korlátozzák azon jogokat és szabadságokat, melyek a jelen Keretegyezményben foglalt elvekből származnak.

17. Cikk

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem akadályozzák a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket azon joguk gyakorlásában, hogy szabadon és békésen határokon átnyúló kapcsolatokat hozzanak létre és tartsanak fenn olyan személyekkel, akik törvényesen tartózkodnak más államokban, kiváltképpen olyanokkal, akikkel etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásukban osztoznak, vagy kulturális örökségük közös.

2. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem akadályozzák a nemzeti

kisebbségekhez tartozó személyeket azon joguk gyakorlásában, hogy részt vegyenek nemzeti és nemzetközi nem-kormányzati szervezetek tevékenységében.

18. Cikk

1. A Felek törekednek arra, hogy - amennyiben szükséges - két- és többoldalú egyezményeket kössenek más Államokkal, kiváltképpen a szomszédos Államokkal, annak érdekében, hogy biztosítsák az érintett nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek védelmét.

2. Adott esetben a Felek megfelelő intézkedéseket hoznak a határokon átnyúló együttműködés bátorítására.

19. Cikk

A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen Keretegyezményben lefektetett elveket tiszteletben tartják és végrehajtják, azokhoz - amennyiben az szükséges - kizárólag olyan megszorításokat, korlátozásokat vagy derogációkat alkalmaznak, amelyekről nemzetközi jogi okmányok rendelkeznek, különösen amelyek az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezményben és Kiegészítő Jegyzőkönyveiben található, amennyiben ezek lényegesek az említett elvekből származó jogok és szabadságok szempontjából.

III. FEJEZET

20. Cikk

A jelen Keretegyezményben foglalt elvekből eredő jogok és szabadságok gyakorlása során minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személy tiszteletben tartja a nemzeti törvényhozást és mások jogait, különösen a többséghez tartozókat és más nemzeti kisebbségeket.

21. Cikk

A jelen Keretegyezmény egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármely egyén számára jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely a nemzetközi jog alapvető elveivel, kiváltképpen az Államok szuverén egyenlőségével, területi integritásával és politikai függetlenségével ellentétes.

22. Cikk

A jelen Keretegyezmény egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az korlátozza vagy megsérti azokat az emberi jogokat vagy alapvető szabadságokat, melyek

a Szerződő Felek bármelyike törvényeinek megfelelően vagy bármely más - amennyiben e Szerződő Fél részese - Egyezmény alapján biztosítható.

23. Cikk

A jelen Keretegyezményben foglalt elvekből eredő jogok és szabadságok - amennyiben az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezményben, vagy Kiegészítő Jegyzőkönyveiben azoknak megfelelő rendelkezések találhatóak - az utóbb említett Egyezmény rendelkezéseivel összhangban lévőként értelmezendők.

IV. FEJEZET

24. Cikk

1. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága figyelemmel fogja kíséreni a jelen Keretegyezménynek a Szerződő Felek általi végrehajtását.
2. Azok a Felek, amelyek nem tagjai az Európa Tanácsnak, a megállapítandó szabályok szerint fognak részt venni a végrehajtási mechanizmusban.

25. Cikk

1. A Keretegyezménynek az adott Szerződő Fél vonatkozásában történő hatálybalépését követő egy éven belül a Szerződő Fél az Európa Tanács Főtitkárának teljes körű tájékoztatást nyújt azokról a törvényhozói és egyéb intézkedésekről, amelyeket a Keretegyezményben felsorolt elvek hatályosulásáért tett.
2. Ezt követően minden Szerződő Fél a Főtitkárnak rendszeresen és minden alkalommal, amikor a Miniszteri Bizottság kifejezte e kérését, tájékoztatást nyújt a Keretegyezmény végrehajtását érintő minden lényeges lépésről.
3. A Főtitkár továbbítja a jelen cikkben foglaltaknak megfelelően nyújtott tájékoztatást a Miniszteri Bizottsághoz.

26. Cikk

1. Amennyiben a Felek által a jelen Keretegyezményben felsorolt elvek érvényesítése érdekében tett intézkedések megfelelőségét értékeli, a Miniszteri Bizottságot olyan tanácsadó bizottság fogja segíteni, melynek tagjai a nemzeti kisebbségek védelmének a területén elismert szakértelemmel rendelkeznek.
2. A tanácsadó bizottság összetételét és ügyrendjét a Miniszteri Bizottság fogja meghatározni a Keretegyezmény hatálybalépését követő egy éven belül.

V. FEJEZET

27. Cikk

A jelen Keretegyezmény az Európa Tanács tagállamai részére áll nyitva aláírásra. A Keretegyezmény hatálybalépésének időpontjáig a Miniszteri Bizottság által meghívott bármely más Állam is aláírhatja. A Keretegyezményt megerősíteni, elfogadni, vagy jóváhagyni lehet. A megerősítő, elfogadási vagy jóváhagyási okmányokat az Európa Tanács Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

28. Cikk

1. A jelen Keretegyezmény hatálybalépésének napja a Keretegyezménynek a 27. Cikk szerinti, az Európa Tanács tizenkét tagállama általi elfogadástól eltelt három hónapot követő naptári hónap első napja.

2. Mindazon Tagállamok vonatkozásában, melyek ezt követően fogadják el a Keretegyezményt, a Keretegyezmény a megerősítő, elfogadási vagy jóváhagyási okmányok letétbe helyezésétől eltelt három hónapos időszakot követő naptári hónap első napján lép hatályba.

29. Cikk

1. A jelen Keretegyezmény hatálybalépése és a Szerződő Államokkal folytatott konzultáció után az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az Európa Tanács Alapszabályának 20. d) Cikke alapján hozott többségi határozatnak megfelelően csatlakozásra kérhet fel minden olyan Államot, mely nem tagja az Európa Tanácsnak, és amelyet a Keretegyezmény aláírására a 27. Cikk rendelkezései szerint meghívtak, de ezt még nem tette meg, továbbá bármely más nem-tagállamot.

2. A jelen Keretegyezmény minden csatlakozó Államra nézve a csatlakozó Államra nézve a csatlakozási okmánynak az Európa Tanács Főtitkáránál történt letétbe helyezésétől eltelt három hónapot követő naptári hónap első napján lép hatályba.

30. Cikk

1. A Keretegyezmény aláírása vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okmányok letétbe helyezése alkalmával minden Állam megnevezheti azt a területet vagy területeket, amely(ek) nemzetközi kapcsolataiért felelősséget visel, és ahol a jelen Keretegyezményt alkalmazni fogják.

2. Bármely Állam bármely későbbi időpontban az Európa Tanács Főtitkárához intézett nyilatkozatában kiterjesztheti a jelen Keretegyezmény alkalmazását a nyilatkozatban

meghatározott más területre. Az ilyen terület vonatkozásában a Keretegyezmény a nyilatkozatnak a Főtitkár általi kézhezvételét követő három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján fog hatályba lépni.

3. Az előző két bekezdés alapján tett bármely, a nyilatkozatban meghatározott terület vonatkozásában fennálló nyilatkozatot a Főtitkárhoz címzett értesítéssel vissza lehet vonni. A visszavonás a Főtitkárhoz eljuttatott nyilatkozat kézhezvételét követő három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

31. Cikk

1. Bármely Fél bármikor felmondhatja a jelen Keretegyezményt az Európa Tanács Főtitkárának tett bejelentéssel.

2. A felmondás a bejelentésnek a Főtitkár általi átvétele napjától számított hat hónap elteltét követő naptári hónap első napján lép hatályba.

32. Cikk

Az Európa Tanács Főtitkára a Tanács tagállamait, a többi aláíró Államot és minden olyan Államot, amely csatlakozott a jelen Keretegyezményhez, tájékoztatja:

a) minden aláírásról;

b) minden megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okmány letétbe helyezéséről;

c) a Keretegyezménynek a 28-30. Cikkék szerint történt hatálybalépése valamennyi időpontjáról;

d) a jelen Keretegyezményre vonatkozó minden jogcselekményről, értesítésről vagy közlésről.

Minek hitelével a kellőképpen meghatalmazott alulírottak aláírták a jelen Keretegyezményt.

Készült Strasbourgban, 1995. február 1-jén, angol és francia nyelven, egyetlen példányban, melyet az Európa Tanács levéltárában kell elhelyezni. Mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Az Európa Tanács Főtitkára az Európa Tanács valamennyi tagállama és a jelen Keretegyezmény aláírására felkért vagy csatlakozó Állam részére hiteles másolatot küld.